

Nr 247.

Ankom till riksdagens kansli den 13 juni 1940 kl. 3.30 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar för budgetåret 1940/41.

(4:e avd.)

1:o) **Statens affärsverksfonder.** I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1940/41 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen under rubrik »Avskrivning av nya kapitalinvesteringar» bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens järnvägars fond för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen Fortsatt anläggning av dubbelspår 500,000 kronor.

Kungl. Maj:t har vidare i propositionen nr 293, under åberopande av vid denna proposition fogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 24 maj 1940, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens järnvägars fond för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen Anordningar för lastning och lossning av sockerbeter vid statens järnvägar 500,000 kronor.

Under huvudtiteln Avskrivning av nya kapitalinvesteringar uppföras anslag för täckning av den investeringsförlust, som uppstår i samband med genomförandet av helt eller delvis oräntabla nya kapitalinvesteringar. Anslagen ställas till riksgäldskontorets förfogande för att belastas i den mån investeringsanslagen uttagas och till den del som motsvarar den beräknade investeringsförlusten. Samtidigt verkställas motsvarande avskrivningar i vederbörande kapitalfonders räkenskaper. Huruvida avskrivningar skola ske direkt eller genom det avskrivna beloppets uppförande på ett värde-minskningskonto bestämmes av investeringens beskaffenhet. Närmare föreskrifter i angivna hänseende meddelas av Kungl. Maj:t i regleringsbrev för huvudtiteln.

Den investering, som avses med det av riksdagen å kapitalbudgeten för nästa budgetår anvisade anslaget å 1.75 miljon kronor till fortsatt anläggning av dubbelspår, torde i enlighet med vad chefen för finansdepartementet efter samråd med chefen för kommunikationsdepartementet förordad böra omedelbart avskrivas till ett belopp av 0.5 miljon kronor. Utskottet tillstyrker likaså att det för nästa budgetår anvisade beloppet å 1 miljon kronor till

Utskottet.

anordningar för lastning och lossning av sockerbeter vid statens järnvägar till hälften omedelbart avskrivs. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens järnvägars fond för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Kommunikationsdepartementet:

<i>Fortsatt anläggning av dubbelspår . . .</i>	kronor	500,000
<i>Anordningar för lastning och lossning av sockerbeter vid statens järnvägar . .</i>	»	500,000.

2:o) **Luftfartsfonden.** I enlighet med de av 1938 års riksdag för luftfartsfonden fastställda avskrivningsnormerna böra de för denna fond för nästa budgetår anvisade investeringsanslagen, på sätt Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit, i sin helhet omedelbart avskrivs. Med tillstyrkande alltså av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i luftfartsfonden för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Kommunikationsdepartementet:

<i>Belysningsanläggningar för luftfartsleder</i>	kronor	50,000
<i>Radiofyrrar för luftfarten</i>	»	50,000
<i>Undersökningar för byggande och förbättring av flygplatser</i>	»	50,000
<i>Ersättningsanskaffning och ersättningsarbeten</i>	»	100.

3:o) **Statens allmänna fastighetsfond.** Enligt de av 1938 års riksdag godkända grunderna för avskrivning av de å statens allmänna fastighetsfond bokförda tillgångarna skola vid kapitalanvisning till fonden medel omedelbart ställas till förfogande för viss grundläggande avskrivning. Denna grundavskrivning fastställdes av riksdagen till 50 procent av anskaffningskostnaden beträffande fängelse- och sjukhusbyggnader samt byggnader för forsknings- och liknande institutioner och till 25 procent för övriga byggnader. I vissa fall, såsom exempelvis i fråga om anslag till ändringsarbeten, avses dock de investerade medlen att i sin helhet avskrivs. Efter utvidgningen från och med nästa budgetår av redovisningen å statens allmänna fastighetsfond till att jämväl avse vissa av tullverket och lotsverket disponerade fastigheter skall enligt beslut av innevarande riksdag den lägre grundavskrivningen tillämpas i fråga om byggnader för tullverket och den högre komma till användning beträffande byggnader för lotsverket, dock att hamn- och fyranläggningar för lotsverket skola i sin helhet avskrivs omedelbart vid anskaffandet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen och propositionen nr 293 i anslutning till nu angivna avskrivningsnormer framställda förslag om anslag till grundavskrivningar för statens allmänna fastighetsfond för nästa budgetår hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Justitiedepartementet:

Värmeledning vid centralfängelset i
Norrköping kronor 89,000

Utrikesdepartementet:

Inköp av fastighet för beskickningen i
Lima » 25,000

Socialdepartementet:

Vissa byggnadsarbeten vid statens sin-
nessjukhus » 1,600,000
Uppförande av nybyggnad för statens
institut för folkhälsan » 112,500

Kommunikationsdepartementet:

Ändringsarbeten m. m. i fastigheten nr
29 Hantverkargatan i Stockholm .. » 22,000
Ny vattenledning för tekniska högsko-
lan och statens väginstitut m. m. » 14,500

Ecklesiastikdepartementet:

Nybyggnad för de teoretiska institutio-
nerna m. m. vid karolinska mediko-
kirurgiska institutet » 100,000

Jordbruksdepartementet:

Anordnande av avloppsledning vid ve-
terinärhögskolan » 10,000

Handelsdepartementet:

Säkerhetsanstalter för sjöfarten » 171,000.

4:o) **Försvarsväsendets fastighetsfond.** I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition, till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1940/41 beräkna reservationsanslag om tillhoppa 7,316,800 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 293 föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1940/41 anvisa *dels* de i statsverkspropositionen för ändamålet beräknade anslagen, *dels ock* ytterligare anslag av reservationsanslags natur om tillhopa 3,750,000 kronor.

Enligt beslut av innevarande riksdag skall fastighetsredovisningen i rikshuvudboken från och med nästa budgetår utvidgas till att även avse vissa av försvarsväsendet disponerade fastigheter. Dessa fastigheter skola därvid upptagas till redovisning å en särskild kapitalfond, benämnd försvarsväsendets fastighetsfond samt uppdelad på tre olika delfonder, avseende en fastigheter under arméförvaltningens förvaltning, en fastigheter under marinförvaltningens förvaltning och en fastigheter under flygförvaltningens förvaltning. Den beträffande statens allmänna fastighetsfond tillämpade anordningen med grundavskrivning skall komma till användning även i fråga om den nya fastighetsfonden. Grundavskrivningen har fastställts till 50 procent av anskaffningskostnaden beträffande rent militära etablissemang och till 25 procent för övriga anläggningar. I vissa fall avses dock gjorda investeringar skola i sin helhet omedelbart avskrivas.

Utskottet. I anslutning till ovan angivna avskrivningsregler äskas för nästa budgetår anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond om tillhopa 11,066,800 kronor. Utskottet tillstyrker, att dessa anslag beviljas. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Arméförvaltningens delfond:

I ständsättningsarbeten å lantförsvarets

<i>byggnader</i>	kronor	1,000,000
<i>Ombyggnad av ammunitionsförrådet vid Smålands arméartilleriregemente</i> . . .	»	88,000
<i>Garagebyggnader vid trängkårerna</i> . . .	»	142,500
<i>Förrådsbyggnader vid arméns truppförband</i>	»	445,000
<i>Vissa förråds- och garagebyggnader</i> . . .	»	750,000
<i>Nybyggnad för ammunitionsfabriken</i> . .	»	1,600,000
<i>Tillbyggnad och modernisering av matinrättningen vid Bodens artilleriregemente</i>	»	80,000
<i>Administrationsbyggnad vid Åkers krutbruk</i>	»	28,800
<i>Modernisering av garnisonssjukhuset i Sollefteå</i>	»	40,000

<i>Uppvärmningsanläggningar vid Jämtlands fältjägarregemente och Dalregementet</i>	kronor	320,000
<i>Uppvärmningsanläggningar vid Hälsinge och Hallands regementen</i>	»	515,000
<i>Uppvärmningsanläggningar vid Norrlands artilleriregemente m. fl. truppförband</i>	»	760,000
<i>Infanteriets officersaspirantskolas förläggning</i>	»	150,000

Marinförvaltningens delfond:

<i>Iståndsättningsarbeten å marinens byggnader</i>	»	150,000
<i>Byggnader för central torpedverkstad</i> ..	»	890,000
<i>Ändringsarbeten inom sjökrigsskolans lokaler</i>	»	46,000
<i>Modernisering av Karlskrona örlogsvarv</i> ..	»	1,400,000
<i>Modernisering av matinrättningen i f. d. skeppsgossekasernen i Karlskrona</i> ..	»	35,000
<i>Marketeriberbyggnad å Västra Håstholmsfortet</i>	»	11,000
<i>Smittreningsanstalter för marinen</i>	»	39,000

Flygförvaltningens delfond:

<i>Nybyggnader för Göta flygflottilj</i>	»	592,500
<i>Merkostnad för hangarbyggnad å Malmen</i>	»	50,000
<i>Hangarbyggnad vid Svea flygflottilj</i> ..	»	137,500
<i>Utökning av flygvapnets verkstäder m. m.</i>	»	1,250,000
<i>Utbyggnad av sjöflygstationer</i>	»	310,000
<i>Åskledare vid flygvapnets etablissement</i>	»	109,000
<i>Hangarbyggnad m. m. för flygvapnets flygreservskola</i>	»	87,500
<i>Utvidgning av vattenverket vid Jämtlands flygflottilj</i>	»	40,000

5:o) **Statens utlåningsfonder.** I propositionen nr 293 har Kungl. Maj:t, i anslutning till i statsverkspropositionen gjorda framställningar, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens utlåningsfonder för budgetåret 1940/41 anvisa reservationsanslag om tillhoppa 9,101,800 kronor.

Fördelningen av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet på olika utlåningsfonder framgår av efterföljande sammanställning, i vilken även angivits den för varje fond tillämpade avskrivningsprocenten.

L å n e f o n d	Avskrivnings- procent	Avskrivnings- anslag
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	21.5	4,300,000
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	21.5	645,000
Statens bosättningslånefond	12.5	500,000
Statens lånefond för universitetsstudier	100	140,000
Studielånefonden	100	60,000
Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100	50,000
Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras	100	95,000
Statens kaninavelslånefond	100	5,000
Jordbrukets maskinlånefond	20	400,000
Spannmålslagerhusfonden	14.5	108,800
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	12.5	625,000
Arrendelånefonden	100	150,000
Arbetarsmåbrukslånefonden	100	1,950,000
Statens fiskredskapslånefond	100	13,000
Hemslöjdslånefonden	20	60,000.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens utlåningsfonder för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Socialdepartementet:

<i>Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer</i>	kronor 4,300,000
<i>Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden</i>	» 645,000
<i>Statens bosättningslånefond</i>	» 500,000

Ecklesiastikdepartementet:

<i>Statens lånefond för universitetsstudier</i>	» 140,000
<i>Studielånefonden</i>	» 60,000

Jordbruksdepartementet:

<i>Lånefonden för inköp av ädla avelsston</i>	» 50,000
<i>Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras</i>	» 95,000

<i>Statens kaninavelslånefond</i>	kronor	5,000
<i>Jordbrukets maskinlånefond</i>	»	400,000
<i>Spannmålslagerhusfonden</i>	»	108,800
<i>Statens sekundärlånefond för jordbrukare</i>	»	625,000
<i>Arrendelånefonden</i>	»	150,000
<i>Arbetarsmåbrukslånefonden</i>	»	1,950,000
<i>Statens fiskredskapslånefond</i>	»	13,000
<i>Hemslöjdslånefonden</i>	»	60,000.

6:o) **Fonden för låneunderstöd.** I propositionen nr 293 har Kungl. Maj:t, i anslutning till i statsverkspropositionen gjord framställning, föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i fonden för låneunderstöd för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen Lån för bostadsförbättringsverksamhet 540,000 kronor.

Frågan om sättet för reglering av förräntningsunderskott på de investeringar för låneunderstöd av tidsbegränsad natur, som de å fonden för låneunderstöd sammanförda fallen av utlåning representera, avgjordes av 1939 års lagtima riksdag. Enligt av riksdagen härvid godkända regler skola för tidsbegränsade lån av större finansiell betydelse, vilka icke lämna minst 4 procent förräntning, över avskrivningshuvudtiteln avsättas så stora belopp, att från fonden skall med anlåtande av de avsatta medlen kunna inbetalas ränta efter 4 procent å de i fonden investerade kapitalmedlen. För varje lån skola alltså de för lånet över avskrivningshuvudtiteln avsatta medlen vara förbrukade vid utgången av den för lånet fastställda löptiden. I enlighet härmed anvisades till avskrivning å det å kapitalbudgeten för budgetåret 1939/40 beviljade anslaget å 2,000,000 kronor till lån för bostadsförbättringsverksamhet ett avskrivningsanslag motsvarande 27 procent av investeringsanslaget.

Samma procenttal, som tillämpades vid nästlidna års lagtima riksdag, har använts vid beräkningen av nu ifrågavarande avskrivningsanslag.

Utskottet.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i fonden för låneunderstöd för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Socialdepartementet:

Lån för bostadsförbättringsverksamhet kronor 540,000.

7:o) **Fonden för förlag till statsverket.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 293 föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i fonden för förlag till statsverket för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen Sprängningsarbeten m. m. för oljelagring 175,000 kronor samt Cisternanläggningar för oljelagring 193,800 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och i överensstämmelse med vad tidigare tillämpats medel ställas till förfogande för omedelbar avskrivning av dels hela den investering, som avses med det av riksdagen å kapitalbudgeten för nästa budgetår anvisade anslaget å 175,000 kronor till sprängningsarbeten m. m. för oljelagring, dels ock en fjärdedel av det för nästa budgetår anvisade beloppet å 775,000 kronor till cisternanläggningar för oljelagring. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i fonden för förlag till statsverket för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Handelsdepartementet:

Sprängningsarbeten m. m. för oljelagring kronor 175,000
Cisternanläggningar för oljelagring » 193,800.

8:o) **Diverse kapitalfonder.** Utskottet, som tillstyrker att ifrågavarande investering i enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 293 framställda förslag och i överensstämmelse med vad tidigare tillämpats till en fjärdedel omedelbart avskrivs, hemställer,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i arrendeegnehemsfonden för budgetåret 1940/41 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Jordbruksdepartementet:

Arrendeegnehemsfonden kronor 250,000.

9:o) **Sammanfattning.** Anslagen till avskrivning av nya kapitalinvesteringar å riksstaten för budgetåret 1940/41 skulle alltså komma att uppgå till sammanlagt 24,621,500 kronor, vilket belopp fördelar sig på olika kapitalfonder på följande sätt:

Statens affärsverksfonder (statens järnvägars fond)	kronor	1,000,000
Luftfartsfonden	»	150,100
Statens allmänna fastighetsfond	»	2,144,000
Försvarsväsendets fastighetsfond	»	11,066,800
Statens utlåningsfonder	»	9,101,800
Fonden för låneunderstöd	»	540,000

Fonden för förlag till statsverket	kronor	368,800
Diverse kapitalfonder (arrendeegnahmefonden)	»	250,000
		<hr/>
	Summa kronor	24,621,500.

Härom har utskottet velat

erinra.

Stockholm den 13 juni 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Asplund*, *Bergström*, *Andersson* i Fältenborg, *Andrén*, *Ström* i Lidköping, *Heiding*, *Bäcklund* och *Sandorf*; samt

från andra kammaren: herrar *Jansson* i Falun, *Törnkvist*, *Svensson*, *Eriksson* i Stockholm, *Danielsson*, *Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Ward*, *Bergström* och *Hansson* i Rubbestad.
